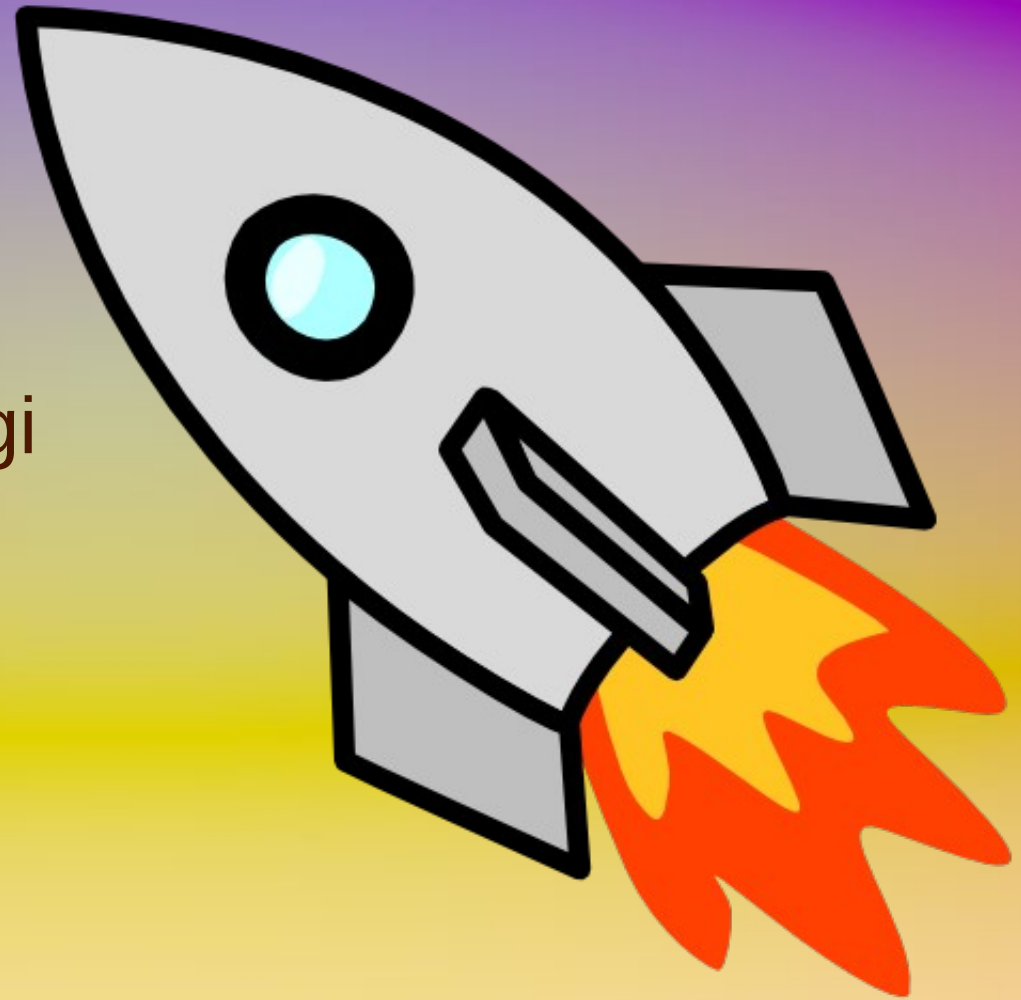

Stanisław Lem:

NEPREMAGLJIVA

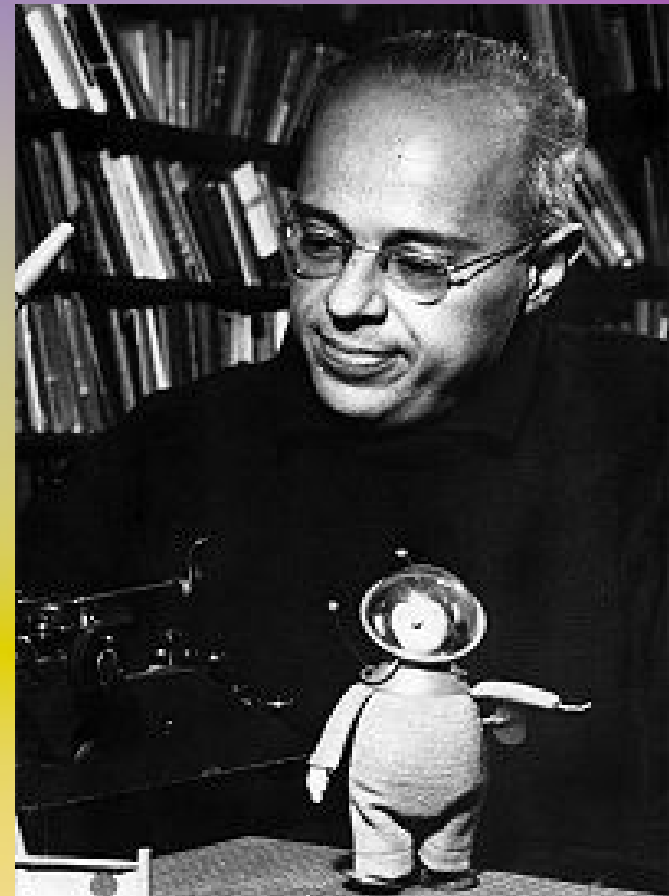
Povzetek

- ◆ Stanisław Lem
- ◆ Življenjepis
- ◆ Pregled bibliografije
- ◆ Osnovni podatki knjigi
- ◆ Obnova
- ◆ Analiza dela
- ◆ Viri

Stanisław Lem

- ♦ Izgovorjava: [*staniswav lem*]
- ♦ poljski filozof, esejist, pisatelj, futurolog
- ♦ rojen 12. septembra 1921
- ♦ umrl 27. marec 2006

Stanisław Lem

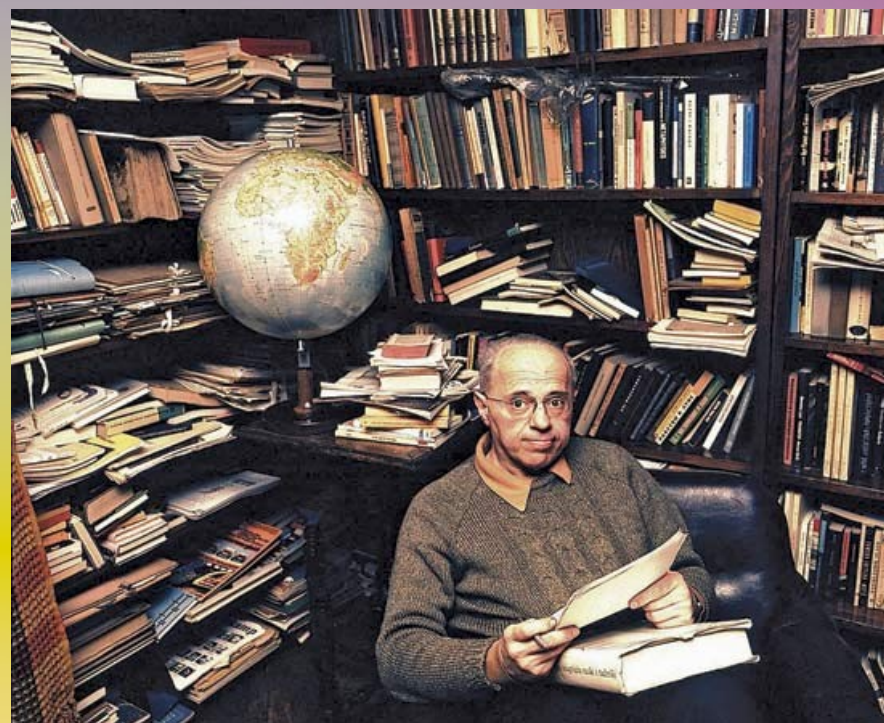
- ◆ Njegove knjige so prevedene v 41 jezikov.
- ◆ Je najbolj bran ne-angleški pisec znanstvene fantastike na svetu
- ◆ V svojih delih raziskuje psihološke teme, predvsem obnašanja, razumevanja in komuniciranja ljudi v nedomačih razmerah (npr. v vesolju).
- ◆ Prevajanje njegovih del velja za težavno, ker ponekod namerno piše nerazumljivo, da bi poudaril nezmožnosti človeškega razuma.

Življenjepis

- ◆ 1921: Lem se rodi v kraju Lwow na Poljskem
- ◆ 1932: začne obiskovati gimnazijo v domačem kraju
- ◆ 1939: začne s študijem medicine
- ◆ 2. svetovno vojno preživi s ponarejenimi dokumenti, dela kot avtomehanik
- ◆ 1946: preseli se v Krakow, dela kot raziskovalec
- ◆ 1946: prvi roman »Človek z Marsa« po delih izhaja v reviji »*Novi svet doživetij*«.
- ◆ 1951: po naročilu oblasti napiše knjigo »*Astronavti*«, ki jo je kasneje močno kritiziral
- ◆ 1953: poroči se z radiologinjo Barbaro Lesniak

Življenjepis

- ♦ Čas med številnimi reformami na Poljskem (1956), ki prinesejo večjo svobodo tiska in sredino 60. let je bil za Lema zelo ploden.
- ♦ Napisal je 17 knjig med njimi tudi *Nepremagljivo*.

Življenjepis

- ◆ 1968: rodi se prvi sin
- ◆ 1970: Nagrada za popularizacijo Poljske kulture
- ◆ 1973: Častni član SFWA
- ◆ 1982: zaradi vojaškega udara na Poljskem zapusti domovino za 6 let

Nekatera pomembnejša dela

♦ 1955: **Magellanov oblak**

♦ 1957: Dialogi; **Zvezdni dnevniki Ijona Tihega**

♦ 1959: **Eden**;
Preiskava;

♦ 1961: Povratek z zvezd; Solaris

♦ 1964: **Nepremagljiva**;
Summa Technologiae

♦ 1965: Ciberiada

♦ 1968: Glas gospodarjev

♦ 1973: **Zgodbe o pilotu Pirxu**

♦ 1975: **Seneni nahod**

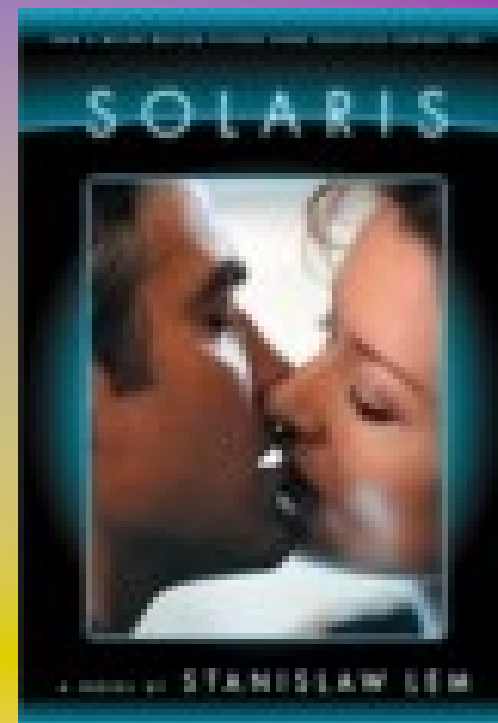
♦ 1986: Fiasko

Zbirka

Filmske priredbe

- ♦ Lem je dobro znan kot kritik filmskih priredb svojih del
- ♦ Solaris (SZ, 1972) označi kot »Zločin in kazen v vesolju«
- ♦ Filmi so bili posneti tudi po naslednjih njegovih delih:
Astronavti, Magellanov oblak, Solaris, Zgodbe o pilotu Pirxu, Preiskovalec, Zvezdni dnevniki Ijona Tihega, Szpital przemienienia.

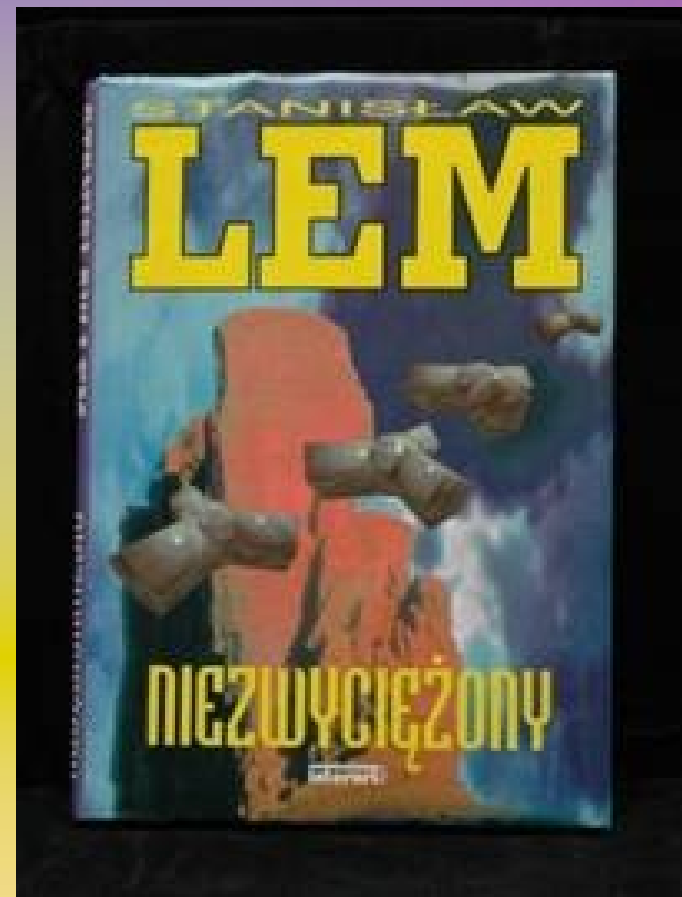
Znanstveno fantastični roman: **NEPREMAGLJIVA**

♦ *Nepremagljiva* (izvirno *Niezwyciężony*) je znanstveno fantastični roman poljskega pisatelja Stanisława Lema, napisan leta 1963 in izdan leto pozneje. Knjigo je v slovenščino prevedel Samo Savnik, izšla je v zbirki Žepna knjiga leta 1977 pri Tehniški založbi Slovenije.

<i>Nepremagljiva</i>	
Avtor	<i>Stanisław Lem</i>
Prevajalec	Samo Savnik
Država	Poljska
Jezik	<i>poljščina, prevedeno v slovenščino</i>
Žanr	<i>znanstvenofantastični roman</i>
Datum izida	1964 (original), 1977 (prevod)
Vrsta medija	žepna knjiga
Št. strani	170
COBISS ID	10514945

Poglavja

- ◆ Črni dež
- ◆ Sredi razvalin
- ◆ Kondor
- ◆ Prvi
- ◆ Oblak
- ◆ Laudova hipoteza
- ◆ Rohanova skupina
- ◆ Poraz
- ◆ Dolga noč
- ◆ Pogovor
- ◆ »Nepremagljivi«

Obnova

Nepremagljiva, vesoljska križarka drugega razreda, je pristala na planetu Regis III v ozvezdju Lire, da bi raziskala skrivnostno izginotje posadke medzvezdne ladje Kondorja. Pogrešano križarko so kmalu našli skoraj nepoškodovano, vendar je bila cela posadka mrtva. Vzroka za množično smrt ni bilo moč prepisovati zastrupitvi s plini v ozračju, saj je bilo leto zelo podobno zemeljskemu. V ladijskem dnevniku so bile večkrat omenjene črne mušice

...

Obnova – prvi zapleti

- ◆ Življenje v oceanu
- ◆ Razvaline domnevnega mesta
- ◆ Živa bitja imajo organe, občutljive na elektromagnetno sevanje
- ◆ Nenavadne in nenadne izgube spomina
- ◆ Vsi so izgubili spomin, ko jih je obkrožil roj mušic, vendar na njih biologi niso odkrili nič posebnega.

Obnova – prve hipoteze

- ◆ Dr. Lauda poveže dogodke v hipotezo.
- ◆ Na planet so iz ozvezdja Lire prišli avtomati, ki so se morali prilagajati razmeram
- ◆ Evolucija mrtvih mehanskih naprav.
- ◆ Avtomati izrinejo vso favno in floro.
- ◆ Na planetu je primanjkovalo energije, ki je potrebna za delovanje avtomatov=robotov.
- ◆ Energetska kriza povzroči boj med skupinami manjših, mušicam podobnih in večjih, mislečih avtomatov. Slednji so bili energetsko potratni, zato so boj izgubili.
- ◆ Preostale avtomate mušice izolirajo tako, da jim preprečijo radijsko komunikacijo s svojim močnim magnetnim delovanjem.

Obnova – Rohanova skupina

- ♦ Rohana astrogar imenuje za poveljnika samostojne skupine, bo raziskovala sotesko polno mušic.
- ♦ Ker je bila soteska na nekaterih mestih preozka, je moral izključiti silnično varstvo, s tem pa je mušicam omogočil napad.
- ♦ Večina ljudi iz skupine je izgubila spomin, Rohanu pa se ni nič zgodilo.
- ♦ Njegovi zmedeni kolegi ga niso prepoznali, obnašali so se kot dojenčki in niso več znali poskrbeti zase; odtod tudi razlog, zakaj je pomrla posadka Kondorja.

Obnova – Kiklop

- ◆ Ko se Rohan vrne na ladjo se znanstveniki odločijo za uporabo najmočnejšega orožja Nepremagljive, še ne poraženega gromozanskega avtomata Kiklopa.
- ◆ Po večurnem jedrskem boju z mušicami je tudi ta izgubil spomin, z njim pa ni bilo mogoče vzpostaviti zveze in ga ponovno programirati.
- ◆ To je za posadko pomenilo veliko grožnjo; Kiklop ki je kot otrok taval po puščavi, bi jih lahko napadel.
- ◆ Sredi noči se je zgodilo ravno to, vendar so ga z metalcem vendarle pokončali.

Obnova – zaključek

- ♦ Rohana je astrogar zadolžil za pregled soteske, v kateri se je odvijal jedrski boj, poleg njega pa so bili v njej še nekateri člani posadke.
- ♦ Rohan je pregledu nasprotoval, saj si je želel čim prej odpotovati s planeta. Astrogar mu je zato postavil ultimat.
- ♦ Rohana je med potjo zajel roj mušic. Obstal je in poskušal biti možgansko neaktiven. Vrtinec je odšel, Rohan se je zbal, da je po njem, a se je zasmel misleč: »Mislim, torej sem«.
- ♦ Prišel je do spoznanja, da so roji mušic kolektivno bitje s skupnim umom, ki se z magnetnim delovanjem samo brani.
- ♦ V soteski je našel je štiri izmed devetih bivših kolegov. Zaloga kisika mu ni zadoščala, da bi nadaljeval iskanje.
- ♦ Mušice so ga ponovno zajele, vendar se jih tokrat ni bal. Iz samega besedila ni razvidno ali je izgubil spomin ali ne, saj je odslej deloval samo še nezavedno, je pa moč iz konca razbrati da se je le zavedal sebe.
- ♦ Rohanu je med tekom po puščavi zmanjkalo zaloge kisika. Masko si je moral sneti, tvegati je zastupitev z metanom v ozračju. Izmučen zaradi dolge poti in velike količine metana v krvi je skoraj nezavedno stopil iz vozila, ki ga je malo prej našel v puščavi in odšel proti Nepremagljivi.

Skupna analiza dela

- ♦ Ima kdo vprašanja?
- ♦ Odgovori na vprašanja!
- ♦ V katero literarno zvrst sodi knjiga
Nepremagljiva?
- ♦ Katere tipične značilnosti za to zvrst si lahko razbral iz obnove?
- ♦ V čem se ta knjiga razlikuje od ostalih, ki jih uvrščamo v isto zvrst?

- ♦ Literarna zvrst: Znanstveno fantastični roman

Glavne osebe

- ◆ Rohan – raziskuje na terenu
- ◆ Horpach – astrogar (»poveljnik odprave«)
- ◆ Lauda – razvije teorijo

Viri

Nepremagljiva

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Redakcija iz 17:36, 9. avgust 2007 od Mihael Simonič (Pogovor | prispevki | blokiraj)

Stanisław Lem

From Wikipedia, the free encyclopedia

Lem, podpisuje svoje knjige (6 mesecev ped smrtjo)

